

CIEKAWOŚĆ W
POZNAWANIU
ŚWIATA

BLANDYNA
ZAJDLER

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do geografii. Geografia w zakresie podstawowym, III etap edukacyjny

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna

Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji:

Dlaczego na Ziemi występują pory roku?

Klasa I

Cel

- Kształcenie umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego.

Uczeń:

- prezentuje ćwiczenia pokazujące oświetlenie Ziemi i ruchy Ziemi;
- wyjaśnia następstwa ruchu obiegowego Ziemi.

Metody/Techniki/Formy pracy

oglądowe, burza mózgów, mapowanie pojęć, ćwiczeniowe, praca w grupie.

Środki dydaktyczne

prezentacja animacji „ruch obiegowy” scholaris. Dostęp do Internetu.

Globus. Latarka lub lampa z stożkowatym kloszem.

Opis przebiegu lekcji

Faza wstępna

Nauczyciel przypomina uczniom cechy ruchu obiegowego Ziemi, stosując giełdę pomysłów. Demonstruje fragment animacji pokazujący ruch obiegowy Ziemi.

Uczniowie na kartkach zapisują jedną cechę ruchu obiegowego, która według nich jest najważniejsza i przypinają do tablicy. Tworzy się „słoneczko” z promieniami opisującymi cechy ruchu obiegowego Ziemi.

Faza zasadnicza

Nauczyciel proponuje uczniom wykonanie demonstracji obrazującej ruch obiegowy Ziemi, tak aby wyjaśniała następstwa ruchu Ziemi (uczniowie pracują w grupach czteroosobowych).

Uczniowie zdolni mogą przygotować własną prezentację, np. na komputerze.

Uczniowie prezentują swoje pomysły.

Nauczyciel porządkuje wiedzę, tworząc listę cech i następstw ruchu obiegowego Ziemi (można wykorzystać napisy wykonane przez uczniów ze „słoneczka”).

Faza podsumowująca

Nauczyciel zadaje pytanie: Jaka jest według Was przydatność wiedzy o ruchach Ziemi w życiu codziennym?

Komentarz metodyczny

W klasach wykazujących braki, lekcja ta może być realizowana na dwóch jednostkach w celu dobrego utrwalenia pojęć poznanych na wcześniejszych etapach kształcenia: rok, dzień i noc polarna, strefy oświetlenia, strefa międzyzwrotnikowa, strefa umiarkowana, strefa podbiegunowa, ruch obiegowy.

Nauczyciel wyjaśnia, że ogrzanie powierzchni zależy od kąta padania promieni słonecznych – można zaproponować demonstrację z użyciem lampy lub latarki o mocnym natężeniu światła.

Demonstrujemy ruch obiegowy Ziemi (fragment animacji z zasobów scholaris).

Uczeń powinien po obejrzeniu ćwiczenia lub animacji kojarzyć: ruch obiegowy – oświetlenie Ziemi – temperatura powietrza, a dalej strefy klimatyczne, roślinne, glebowe.

Uczniowie opisują oświetlenie ziemi w czterech porach roku. Wskazują na związek wysokości górowania Słońca nad widnokretem, miejscem wschodu i zachodu Słońca; korzystamy z wiedzy o Polsce z wcześniejszych etapów kształcenia.

Uczniowie wskazują na przydatność wiedzy dotyczącej następstw ruchu obiegowego w życiu codziennym. Występuje element oceny koleżeńskiej i samooceny, np. Czy jesteś zadowolony/a ze swojego przygotowania prezentacji?, Co można zmienić, dodać...

Ważne! Uczniowie z dysleksją mogą mylić kierunki. Używamy nazw kierunków w języku angielskim. Nawiązać współpracę z nauczycielem fizyki w celu wyjaśnienia i utrwalenia pojęć, np. prędkość, masa, prędkość światła i inne.

Kompetencje w zakresie: rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, cyfrowe, osobiste, społeczne.